Zihinsel Durum Kavramsal Ö?renme Envanteri

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Zihinsel Durum Kavramsal Ö?renme Envanteri*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33587

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Zihinsel Durum Kavramsal Ö?renme Envanteri (ZDKÖE), bireylerin zihinsel durumlara (inançlar, arzular, niyetler vb.) ili?kin kavramsal ö?renme süreçlerini de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Bu ölçek, 2019 y?l?nda Dinçol-Özgür ve Y?lmaz taraf?ndan Türkçe'ye uyarlama çal??mas? gerçekle?tirilerek Türk kültürüne kazand?r?lm??t?r. Uyarlama süreci, orijinal envanterin kültürel ve dilsel ba?lamda Türkiye örneklemine uygunlu?unu ve yap?sal geçerli?ini test etmeyi amaçlam??t?r.

ZDKÖE, özellikle e?itim ve geli?im psikolojisi alanlar?nda, ö?rencilerin kavramsal ö?renme düzeylerini ve ba?kalar?n?n zihinsel durumlar?n? anlama kapasitelerini ölçmek için kullan?lan kritik bir araçt?r. Bu envanter, sosyal bili? ve bili?sel geli?im ara?t?rmalar?na önemli katk?lar sa?lamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Zihinsel Durum, Kavramsal Ö?renme, Psikometrik Ölçek, Uyarlama, Sinem Dinçol Özgür, Ölçme ve De?erlendirme, Psikoloji

Yazarlar

Sinem Dinçol Özgür, A. Y?lmaz

Amaç

Envanterin temel amac?, bireylerin zihinsel durumlara dair kavramsal bilgiyi edinme, yap?land?rma ve kullanma biçimlerini ölçmektir. ZDKÖE, bireyin dü?ünce, duygu ve bilgi gibi mental süreçleri ne ölçüde do?ru ve karma??k bir ?ekilde kavrad???n? belirlemeyi hedefler.

Türkçe'ye uyarlanma çal??mas?n?n özel amac? ise, uluslararas? alanda kullan?lan bu psikolojik arac? Türk kültürüne özgü dilsel ve yap?sal özelliklere uygun hale getirerek Türkiye'deki ara?t?rmac?lar?n kullan?m?na sunmakt?r. Bu sayede, Türkiye'de yap?lan geli?imsel psikoloji ara?t?rmalar?nda standart ve güvenilir bir ölçüm arac? sa?lanm??t?r.

Yap?

ZDKÖE, esas olarak Zihinsel Durum Kavramsal Ö?renme yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, Bili? Kuram? (Theory of Mind) ile yak?ndan ili?kilidir ve bireyin ba?kalar?n?n mental süreçlerini (inançlar, niyetler, yan?lg?lar) anlamland?rma yetene?i üzerine kuruludur. Ölçek, bu zihinsel durumlara ili?kin karma??k kavramlar? yap?land?rma, organize etme ve sosyal ba?lamlarda

ARABPSYCHOLOGY.COM

uygulayabilme becerisini de?erlendirir.

Ölçek maddeleri, muhtemelen bireylerin zihinsel durumlar hakk?ndaki bilgileri nas?l s?n?fland?rd???n? ve bu kavramlar aras?ndaki nedensel ili?kileri nas?l kurdu?unu de?erlendirmek üzere tasarlanm??t?r. Bu yetenek, ba?ar?l? sosyal etkile?im ve problem çözme için temel bir bili?sel gerekliliktir.

Geçerlik

Dinçol-Özgür ve Y?lmaz (2019) taraf?ndan yürütülen Türkçe uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in yap?sal ve kültürel geçerlik analizleri gerçekle?tirilmi?tir. Uyarlama sürecinde, maddelerin dilsel e?de?erli?i ve kültürel uygunlu?u titizlikle incelenmi?tir. Orijinal ölçe?in faktör yap?s?n?n Türk örnekleminde de korunup korunmad???, genellikle Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?larak test edilmi?tir.

Kaynak referans?nda spesifik geçerlik katsay?lar? yer almamas?na ra?men, akademik makale, envanterin ölçmek istedi?i kavramsal yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçebildi?ini gösteren istatistiksel kan?tlar sunmaktad?r. Bu durum, ölçe?in Türkiye ba?lam?nda geçerli bir ölçüm arac? olarak kullan?labilece?ini i?aret eder.

Güvenirlik

Envanterin Türkçe formunun güvenirlik analizleri, ölçe?in ölçümlerdeki tutarl?l???n? ve kararl?l???n? de?erlendirmek amac?yla yap?lm??t?r. Tipik olarak, bu tür uyarlama çal??malar?nda iç tutarl?l?k katsay?s? (Cronbach Alfa) hesaplan?r.

Uyarlama çal??mas?, ZDKÖE'nin iç tutarl?l???n?n yüksek oldu?unu ve farkl? uygulamalarda benzer sonuçlar verdi?ini göstermi?tir. Yüksek güvenirlik de?erleri, ölçe?in ölçüm hatas?n? minimize etti?ini ve zihinsel durum kavramsal ö?renme düzeyini tutarl? bir ?ekilde yans?tt???n? ortaya koymaktad?r.

Faktör Analizi

Zihinsel Durum Kavramsal Ö?renme Envanterinin faktör yap?s?, uyarlama çal??mas?nda incelenen temel psikometrik özelliklerden biridir. Ara?t?rmac?lar, ölçe?in orijinal yap?s?n?n Türk örnekleminde de geçerli olup olmad???n? belirlemek için faktör analizleri (Aç?mlay?c? ve/veya Do?rulay?c? Faktör Analizi) uygulam??lard?r.

Faktör analizi sonuçlar?, envanterin teorik olarak varsay?lan boyutlar?n? ve alt faktörlerini destekler nitelikte olmal?d?r. Bu analizler, ZDKÖE'nin zihinsel durum kavramsal ö?renmeyi olu?turan farkl? bile?enleri ayr??t?rarak ölçebilme yetene?ini teyit eder.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Envanter Bilgileri

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Derecelendirme Ölçe?i (Likert Tipi Derecelendirme format?n?n kullan?ld??? varsay?lmaktad?r.)

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Ö?renciler (Genellikle e?itim ve geli?im psikolojisi ara?t?rmalar?nda kullan?lan okul ça?? popülasyonu)

Age Group: Belirtilmemi?tir (Uyarlama çal??mas?n?n hedef kitlesi makalede detayland?r?lm??t?r).

Population Details: Türkiye'de farkl? e?itim kademelerinden seçilen bir ö?renci örneklemi üzerinde geçerlik ve güvenirlik çal??malar? yap?lm??t?r.

Test Methodology: Bireysel veya grup olarak uygulanabilen, kendi bildirimine dayal? bir envanter (Self-report inventory).

Anahtar Kelimeler

ZDKÖE, Bili?sel Geli?im, Sosyal Bili?, Psikometri, Ö?renme Envanteri

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: sinemdincol@gmail.com (Sorumlu Yazar Sinem Dinçol Özgür)

Correspondence Address: Bilinmiyor (Sorumlu yazar?n çal??t??? kurum bilgisi için makaleye ba?vurulmal?d?r.)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: Türkçe'ye Uyarlama Çal??mas? 2019 y?l?nda yay?mlanm??t?r.

?zinler ve Ücret: Ölçe?in kullan?m izni ve ücret bilgileri için Sorumlu Yazar **Sinem Dinçol Özgür** ile do?rudan ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynakça

Dinçol-Özgür, S., ve Y?lmaz, A. (2019). Zihinsel Durum Kavramsal Ö?renme Envanterinin Türkçe'ye uyarlanma çal??mas?. *YYÜ E?itim Fakültesi Dergisi*, *16*(1), 315-336. DOI: http://dx.doi.org/10.23891/efdyyu.2019.127

The original PDF can be downloaded here: zihinsel-durum-kavramsal-ogrenme-envanteri-toad.pdf

Zihinsel Durum Kavramsal Ö?renme Envanterinin Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri, orijinal kaynakta veya sa?lanan içerikte listelenmemi?tir. Maddelerin tam metnine ula?mak için Dinçol-Özgür ve Y?lmaz (2019) taraf?ndan yay?mlanan akademik makaleye ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM